YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO

2 päivänä maaliskuuta 1999 *

Asiassa C-179/97,

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään valtionasiamies Rosario Silva de Lapuerta, prosessiosoite Luxemburgissa Espanjan suurlähetystö, 4—6 boulevard E. Servais,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja Thomas van Rijn ja komission oikeudellisessa yksikössä virkamiesvaihdossa työskentelevä kansallinen virkamies Blanca Vilá Costa, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yksityiskohtaisista säännöistä Luoteis-Atlantin kalastusjärjestön hyväksymän yhteisen kansainvälisen tarkastusohjelman soveltamisesta annetun asetuksen (ETY) N:o 2868/88 muuttamisesta 18 päivänä maaliskuuta 1997 annetun komission asetuksen (EY) N:o 494/97 (EYVL L 77, s. 5), siltä osin kuin siinä sisällytetään 16 päivänä syyskuuta 1988 annettuun komission asetukseen N:o 2868/88 (EYVL L 257, s. 20) uusi 4 a artiklan 6 kohta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat P. J. G. Kapteyn, J.-P. Puissochet ja P. Jann (esittelevä tuomari) sekä tuomarit C. Gulmann, J. L. Murray, D. A. O. Edward, H. Ragnemalm, L. Sevón, M. Wathelet ja R. Schintgen,

julkisasiamies: S. Alber,
kirjaaja: D. Louterman-Hubeau, johtava hallintovirkamies,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 10.6.1998 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 16.7.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Espanjan kuningaskunta on yhteisöjen tuomioistuimeen 12.5.1997 jättämällään kanteella vaatinut yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yksityiskohtaisista säännöistä Luoteis-Atlantin kalastusjärjestön hyväksymän yhteisen kansainvälisen tarkastusohjelman soveltamisesta annetun asetuksen (ETY) N:o 2868/88 muuttamisesta 18 päivänä maaliskuuta 1997 annetun komission asetuksen (EY) N:o 494/97 (EYVL L 77, s. 5; jäljempänä muutettu asetus N:o 2868/88), siltä osin kuin siinä sisällytetään 16 päivänä syyskuuta 1988 annettuun komission asetukseen N:o 2868/88 (EYVL L 257, s. 20) uusi 4 a artiklan 6 kohta.

2 Asetus liittyy Euroopan yhteisön ja Luoteis-Atlantin kalastusjärjestön (jäljempänä NAFO) välisiin suhteisiin, jotka on luotu 28 päivänä joulukuuta 1978 annetussa neuvoston asetuksessa N:o 3179/78 (EYVL L 378, s. 1) hyväksytyllä, Luoteis-Atlantilla harjoitettavaan kalastukseen liittyvästä tulevasta monenkeskisestä yhteistyöstä tehdyllä yleissopimuksella (jäljempänä NAFO-yleissopimus). NAFO-yleissopimuksen yhtenä tavoitteena on säilyttää ja käyttää järkevällä tavalla kalavaroja yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvalla alueella. Tätä varten on luotu rikkomusten varalta keskinäinen tarkastusjärjestely, joka antaa kaikille sopimuspuolille vastavuoroiset oikeudet nousta alukseen ja tarkastaa se sekä tarvittaessa nostaa kanne ja määrätä seuraamuksia.

3 NAFOn kalastuskomissio hyväksyi tähän järjestelyyn liittyen 10.2.1988 yhteisen keskinäisen tarkastusohjelman. Ohjelman soveltamisesta yhteisössä säädetään Luoteis-Atlantin kalastusjärjestön hyväksymän yhteisen kansainvälisen tarkastus-

ohjelman soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä kesäkuuta 1988 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1956/88 (EYVL L 175, s. 1) 1 artiklassa, ja itse ohjelma on kyseisen asetuksen liitteenä.

4 Asetuksen N:o 1956/88 4 artiklan mukaan yksityiskohtaiset säännöt asetuksen soveltamisesta annetaan tarvittaessa erityistä menettelyä noudattaen; komissio on siten antanut kyseisen 4 artiklan nojalla asetuksen N:o 2868/88.

5 Euroopan yhteisö ja Kanada tekivät 20 päivänä huhtikuuta 1995 NAFO-yleissopimuksen mukaista kalastusta koskevan sopimuksen yhteisesti hyväksytyn neuvottelupöytäkirjan, kirjeenvaihdon, noottienvaihdon sekä niiden liitteiden muodossa (jäljempänä sopimus). Sopimus on hyväksytty 22 päivänä joulukuuta 1995 tehdyllä neuvoston päätöksellä 95/586/EY (EYVL L 327, s. 35). Sopimuksen neuvottelupöytäkirjan liitteen I ("Ehdotus kalastuksen valvonnan ja sitä koskevan täytäntöönpanon parantamiseksi") II.9 kohdan e alakohdassa määrätään seuraavaa:

"— —

i) Jos NAFOn tarkastaja syyttää alusta merkittävästä ja ilmeisestä vakavasta rikkomuksesta, kyseisen aluksen sopimuspuoli varmistaa, että asianmukaisesti valtuutettu tarkastaja tarkastaa aluksen 48 tunnin kuluessa. Todisteiden säilyttämiseksi NAFOn tarkastaja toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet todisteiden suojelemisen ja säilyttämisen varmistamiseksi, mukaan lukien tarvittaessa aluksen ruuman sinetöiminen; tarkastaja voi myös jäädä alukselle siihen asti, kun asianmukaisesti valtuutettu tarkastaja saapuu.

ii) Perustelluissa tapauksissa kyseisen aluksen sopimuspuolen tarkastaja vaatii, asianmukaiset valtuudet saatuaan, alusta siirtymään välittömästi läheiseen satamaan, joka aluksen päällikön valinnan mukaan on joko St. Pierre, St. John's, Azorit tai

aluksen kotisatama, perusteellista tarkastusta varten; tarkastus tapahtuu sen valtion, jonka lipun alla kyseinen alus purjehtii, valtuuttamana ja minkä tahansa muun sellaisen jäsenvaltion, joka haluaa osallistua tarkastukseen, NAFOn tarkastajan läsnä ollessa. — —

— —

iv) Jos alusta vaaditaan siirtymään satamaan ii kohdan mukaista perusteellista tarkastusta varten, toisen sopimuspuolen NAFOn tarkastaja voi, kyseisen aluksen sopimuspuolen suostumuksella, nousta alukselle sen ollessa matkalla satamaan, pysyä aluksella sen satamaan saapumiseen asti ja olla läsnä, kun alus tarkastetaan satamassa.

— — »

6 Neuvosto antoi 21 päivänä joulukuuta 1995 asetuksen (EY) N:o 3067/95 asetuksen N:o 1956/88 muuttamisesta (EYVL L 329, s. 1; jäljempänä neuvoston asetus). Asetuksen tarkoituksena on sopimuksen tiettyjen määräysten täytäntöönpano, ja siinä lisätään asetuksen N:o 1956/88 liitteeseen uusi 10 kohta, joka vastaa sanamuodoltaan lähes täysin sopimuksen neuvottelupöytäkirjan liitteessä I olevan II.9 kohdan e alakohtaa:

» — —

i) Jos NAFOn tarkastaja syyttää alusta 9 kohdassa tarkoitetusta ilmeisen vakavasta rikkomuksesta, sopimuspuoli varmistaa, että tämän sopimuspuolen asianmukai-

sesti valtuutettu tarkastaja tarkastaa kyseisen aluksen 72 tunnin kuluessa. Todisteiden säilyttämiseksi NAFOn tarkastajan on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet todisteiden suojelemisen ja säilyttämisen varmistamiseksi. Tarkastaja voi myös jäädä alukselle tarpeelliseksi ajaksi hankkiakseen tietoja ilmeisestä rikkomuksesta asianmukaisesti nimetylle tarkastajalle.

ii) Perustelluissa tapauksissa kyseisen aluksen sopimuspuolen toimivaltainen viranomainen tai tämän viranomaisen nimeämä kyseisen aluksen tarkastaja asianmukaiset valtuudet saatuaan pyytää alusta siirtymään välittömästi aluksen päällikön valitsemaan lähellä olevaan satamaan, jonka pitäisi olla St. John's, Halifax tahi aluksen kotisatama tahi jäsenvaltion, jonka lipun alla alus purjehtii, määräämä satama, perusteellista tarkastusta varten sen jäsenvaltion, jonka lipun alla alus purjehtii, valvonnassa ja muun yhteistyöhön halukkaan sopimuspuolen nimeämän NAFOn tarkastajan läsnä ollessa. — —

— —

iv) Jos alusta vaaditaan siirtymään satamaan perusteellista tarkastusta varten ii kohdan mukaisesti, toisen sopimuspuolen nimeämä NAFOn tarkastaja voi kyseisen aluksen sopimuspuolen suostumuksella nousta alukseen sen ollessa matkalla satamaan, jäädä alukseen sen satamaan saapumiseen asti sekä olla läsnä alusta satamassa tarkastettaessa.

— — »

7 Asetuksella N:o 494/97 muun muassa lisättiin asetukseen N:o 2868/88 uudet 4 a ja 4 b artikla. Uuden 4 a artiklan mukaan:

"1. Jos lippujäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset saavat asetuksen (ETY) N:o 1956/88 liitteessä olevan 10 kohdan iii alakohdan mukaisesti NAFO:n tarkastajalta tiedon asetuksen (ETY) N:o 1956/88 liitteessä olevassa 9 kohdassa tarkoitetun lippunsa alla purjehtivan kalastusaluksen vakavan rikkomuksen olettamuksesta tai jos komissio saa tiedon tällaisesta, ne ilmoittavat siitä viipymättä toisilleen.

— —

5. Saatuaan tiedon tarkastajan tuloksista ja jos oletettu rikkomus on vakava asetuksen (ETY) N:o 1956/88 liitteessä olevassa 9 kohdassa lueteltujen rikkomusten määritelmän mukaisesti, lippujäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, silloin kun tilanne sitä edellyttää, määrää itse tai oikeuttaa asianmukaisesti valtuutetun tarkastajan määräämään 24 tunnin kuluessa aluksen menemään asetuksen (ETY) N:o 1956/88 10 kohdan ii alakohdan mukaisesti nimettyyn satamaan.

— —

Jos alus käännytetään satamaan, asianmukaisesti valtuutettu tarkastaja toteuttaa kaikki toimenpiteet sen varmistamiseksi, että todisteet ovat suojassa ja jäljellä sekä tarvittaessa sinetöi aluksen lastiruuman myöhempää satamassa tehtävää tarkastusta varten.

6. Kun syytöksen kohteena oleva alus saapuu satamaan, johon se on käännytetty, lippujäsenvaltion viranomainen tekee sille perusteellisen tarkastuksen mitä tahansa muuta sopimuspuolta edustavan NAFO:n tarkastajan läsnäollessa, tämän sitä halutessa. Lippujäsenvaltio ilmoittaa mahdollisimman pian komissiolle perusteellisen tarkastuksen tuloksista käyttäen tämän asetuksen liitteen I mukaista kaavaketta sekä toimenpiteistä, joita se on soveltanut rikkomuksen seuraamuksena.

— —"

Muutetun asetuksen N:o 2868/88 4 b artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jos yhteisön tarkastajat olettavat jonkin sopimuspuolen lipun alla purjehtivan aluksen tehneen jonkin neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1956/88 liitteessä olevassa 9 kohdassa luetelluista vakavista rikkomuksista, he ilmoittavat siitä 24 tunnin kuluessa kyseisen lippujäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille ja NAFO:n toimeenpanevalle sihteeristölle antamalla tiedoksi kaikki tekijät, jotka ovat yhteisön tarkastajien vakavan rikkomuksen olettamusta koskevan syytöksen perusteena. — —

2. Komissio päättää yhdessä sen sopimuspuolen kanssa, jolle alus kuuluu, jääkö yhteisön tarkastaja käännytetylle alukselle. Komissio päättää myös siitä, onko satamassa tehtävässä rikkomuksen tehneen aluksen perusteellisessa tarkastuksessa mukana yhteisön tarkastaja."

8 Espanjan kuningaskunta väittää, että muutetun asetuksen N:o 2868/88 4 a artiklan 6 kohdan ensimmäinen virke on lainvastainen; virkkeessä todetaan, että "kun syytöksen kohteena oleva alus saapuu satamaan, johon se on käännytetty, lippujäsenvaltion viranomainen tekee sille perusteellisen tarkastuksen mitä tahansa muuta

sopimuspuolta edustavan NAFO:n tarkastajan läsnäollessa, tämän sitä halutessa". Säännöksen sanamuodon perusteella minkä tahansa sopimuspuolen nimeämä NAFOn tarkastaja voisi osallistua perusteelliseen tarkastukseen satamassa, johon alusta on vaadittu siirtymään, eikä tämä edellyttäisi lippujäsenvaltion viranomaisten suostumusta, kun taas neuvoston asetuksen liitteessä olevan 10 kohdan iv alakohdan sekä neuvottelupöytäkirjan liitteessä olevan II.9 kohdan e alakohdan iv alakohdan mukaan tällaisessa tilanteessa toimitaan "kyseisen aluksen sopimuspuolen suostumuksella".

9 Espanjan kuningaskunnan mukaan ristiriita neuvoston asetuksen ja muutetun asetuksen N:o 2868/88, toisin sanoen perusasetuksen ja sen täytäntöönpanoasetuksen, välillä aiheuttaa jälkimmäisen asetuksen pätemättömyyden. Se vaatii siten asetuksen N:o 494/97 kumoamista siltä osin kuin asetuksessa lisätään asetukseen N:o 2868/88 uusi 4 a artiklan 6 kohta.

10 Espanjan hallituksen mukaan ristiriita riidanalaisen säännöksen sanamuodon ja neuvoston asetuksen liitteessä olevan 10 kohdan iv alakohdan sanamuodon välillä on ilmeinen. Perusasetuksessa annetun toimivallan nojalla annettu täytäntöönpanoasetus ei kuitenkaan saa olla perusasetuksen vastainen.

11 Se väittää saman ristiriidan esiintyvän myös sopimuksen neuvotteluasiakirjan liitteessä I olevan II.9 kohdan e alakohdan iv alakohtaan nähden. EY:n perustamissopimuksen 228 artiklan 7 kohdan mukaan yhteisön tekemät sopimukset kuitenkin sitovat toimielimiä, minkä vuoksi komissio ei voi poiketa yksipuolisesti tällaisen sopimuksen määräyksistä. Lisäksi yhteisöjen tuomioistuin on jo aiemmin todennut yhteisön tekemien kansainvälisten sopimusten ensisijaisuuden yhteisön johdetun oikeuden säädöksiin nähden edellyttävän, että jälkimmäisille annetaan mahdollisuuksien mukaan näiden sopimusten kanssa yhteensoveltuva tulkinta (asia C-61/94, komissio v. Saksa, tuomio 10.9.1996, Kok. 1996, s. I-3989). Myös Wienin yleissopimuksen 26 artiklaan kirjatun pacta sunt servanda -periaatteen mukaan jokainen voimassa oleva valtiosopimus on sen osapuolia sitova ja se on pantava täytäntöön vilpittömässä mielessä.

12 Komissio kiistää nämä väitteet ja vaatii kanteen hylkäämistä sekä Espanjan kuningaskunnan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

13 Vastineessaan komissio korostaa etenkin, että Espanjan hallituksen nostama kanne perustuu säädösten virheelliseen tulkintaan. Itse asiassa riidanalaisessa muutetussa asetuksessa N:o 2868/88 toistetaan täsmällisesti neuvoston asetuksen liitteessä oleva 10 kohdan ii alakohta sekä sopimuksen neuvottelupöytäkirjan liitteessä I olevan II.9 kohdan e alakohdan ii alakohta.

14 Komission mukaan neuvoston asetuksen liitteessä olevan 10 kohdan iv alakohdassa ja sopimuksen neuvottelupöytäkirjan liitteessä I olevan II.9 kohdan e alakohdan iv alakohdassa ei edellytetä suostumusta sopimuspuolelta, jonka alusta on vaadittu siirtymään satamaan, vain siinä tilanteessa, jossa määräykset koskevat mahdollisen rikkomuksen toteamista kansainvälisillä vesillä. Komission mukaan lippujäsenvaltion suostumus on tarpeen tällaisessa tilanteessa sen vuoksi, että kyseessä ovat lippujäsenvaltion erioikeudet. Sen sijaan muutetun asetuksen N:o 2868/88 riidanalaisessa säännöksessä on kyse ainoastaan satamassa suoritetusta tarkastuksesta eli tilanteesta, jossa minkäänlaista lippujäsenvaltion oikeudellisen toimivallan rajoihin liittyvää ongelmaa ei voi syntyä, sillä tämän valtion omat viranomaiset valvovat tarkastuksen kulkua ja kykenevät siis itse huolehtimaan valtiolle kuuluvien etuoikeuksien noudattamisesta muiden menettelyjen avulla. Lippujäsenvaltiolta ei siten tarvita minkäänlaista suostumusta.

15 Espanjan kuningaskunnan nostamassa kanteessa esiintuodusta lippujäsenvaltion suostumuksen edellyttämisestä säädetään sitä paitsi muutetun asetuksen N:o 2868/88 4 b artiklan 2 kohdassa.

16 Komissio korostaa lisäksi, ettei kyse voi muutenkaan olla sopimuksen rikkomisesta, sillä sen voimassaolo on päättynyt vuoden 1995 syyskuussa. Se muistuttaa, että sopimuksen neuvotteluasiakirjan loppulausekkeen mukaan sopimuksen "soveltaminen päättyy 31 päivänä joulukuuta 1995 tai kun NAFO toteuttaa kyseisessä hyväksytyssä neuvottelupöytäkirjassa määritellyt toimenpiteet, jos tämä tapahtuu ennen

ensin mainittua päivämäärää". Kyseiset toimenpiteet toteutettiin syyskuussa 1995, ja niistä on annettu NAFOn suositus. Komission mukaan sopimus on siten tullut kyseisenä ajankohtana tarkoituksettomaksi, eikä Espanjan kuningaskunta voi käyttää sopimusta kanteensa oikeudellisena perusteena.

17 Espanjan hallitus toteaa vastauksessaan, että viittaus riidanalaisen asetuksen 4 b artiklaan on virheellinen, sillä tämä säännös, kuten sen 1 kohdan sanamuodosta ilmenee, koskee yhteisöön kuulumattoman sopimuspuolen lipun alla purjehtivia aluksia eikä jonkin yhteisön jäsenvaltion lipun alla purjehtivia aluksia.

18 Sopimuksen voimassaolon osalta Espanjan kuningaskunta myöntää, että NAFOn 17. vuosikokouksessa syyskuussa 1995 hyväksyttiin kyllä monenväliset säännökset, mutta korostaa, että ne vastaavat täysin nyt käsiteltävän sopimuksen määräyksiä. Espanjan kuningaskunnan mukaan muutetun asetuksen N:o 2868/88 riidanalainen säännös on joka tapauksessa ristiriidassa kalastuksesta NAFOn sääntelyalueella tehdyn sopimuksen mukaisten kansainvälisten velvoitteiden kanssa.

Muutetun asetuksen N:o 2868/88 ja neuvoston asetuksen välistä ristiriitaa koskeva kumoamiskanteen peruste

19 Aluksi on aiheellista todeta, että komissiolla oli asetuksen N:o 1956/88 4 artiklan nojalla oikeus hyväksyä asetuksen soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

20 Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perusasetuksessa annetun toimivallan nojalla hyväksytyn täytäntöönpanoasetuksen säännökset eivät saa poiketa niistä perusasetuksen säännöksistä, joista ne on johdettu (asia 38/70, Tradax, tuomio 10.3.1971, Kok. 1971, s. 145, 10 kohta).

21 On siten syytä arvioida, onko täytäntöönpanoasetuksen eli muutetun asetuksen N:o 2868/88 riidanalainen säännös ristiriidassa perusasetuksen eli neuvoston asetuksen kanssa.

22 Ensinnäkin on yhdyttävä Espanjan hallituksen kantaan ja kumottava komission väite, jonka mukaan muutetun asetuksen N:o 2868/88 4 b artiklan 2 kohdassa edellytettäisiin joka tapauksessa sen sopimuspuolen suostumusta, jonka lipun alla alus purjehtii.

23 Tässä yhteydessä perusteeksi riittää, että kyseisen artiklan 1 kohdan sanamuodon perusteella säännös koskee yhteisön ulkopuolisten valtioiden lipun alla purjehtivia aluksia. Säännös ei siten vaikuta tämän oikeudenkäynnin ratkaisemiseen, eikä komissio voi käyttää sitä väitteidensä perustana.

24 Tämän jälkeen on aiheellista tarkastella komission väitettä, jonka mukaan muutetun asetuksen N:o 2868/88 4 a artiklan 6 kohta on neuvoston asetuksen liitteessä olevan 10 kohdan ii alakohdan mukainen eikä siinä siis ylitetä sille annettuja toimivaltuuksia, vaikka kyseisessä artiklassa ei säädetä erikseen neuvoston asetuksen liitteessä olevan 10 kohdan iv alakohdassa tarkoitetusta tilanteesta.

25 Tässä yhteydessä on syytä pitää perusteltuna komission väitettä, jonka mukaan muutetun asetuksen N:o 2868/88 4 a artiklan 6 kohdan sanamuoto vastaa lähes täysin neuvoston asetuksen liitteessä olevan 10 kohdan ii alakohdan sanamuotoa. Jälkimmäinen säännös koskee NAFOn säännösten rikkomisesta epäillyn ja satamaan käännytetyn aluksen perusteellista tarkastusta satamassa, jolloin tarkastus tehdään asetuksen mukaan "mitä tahansa muuta sopimuspuolta edustavan NAFO:n tarkastajan läsnäollessa, tämän sitä halutessa" ilman lippujäsenvaltion erillistä suostumusta läsnäoloon. Kyseisen 4 a artiklan 6 kohdassa säädetään nimenomaan perus-

teellisesta tarkastuksesta satamassa, ja tässä yhteydessä käytetään samanlaista sanamuotoa kuin neuvoston asetuksen liitteessä olevan 10 kohdan ii alakohdassa.

26 Neuvoston asetuksen liitteessä olevan 10 kohdan iv alakohta koskee erityistilannetta, jossa toinen sopimuspuoli haluaa lähettää tarkastajan alukselle, jota on 10 kohdan ii alakohdan mukaisesti vaadittu siirtymään satamaan perusteellista tarkastusta varten.

27 Neuvoston asetuksen liitteessä olevan 10 kohdan iv alakohdan sanamuoto ei tosin ole täysin yksiselitteinen, sillä alakohdasta ei käy selvästi ilmi, ettei lippujäsenvaltion suostumusta edellytetä kaikissa kolmessa siinä mainitussa tapauksessa, jotka ovat alukseen nousu ja alukselle jääminen matkan ajaksi sekä läsnäolo perusteellisen tarkastuksen aikana satamassa. Kuitenkin ainoa neuvoston asetuksen liitteessä olevan 10 kohdan ii alakohdan kanssa yhdenmukainen tulkinta on, että 10 kohdan iv alakohdassa viitataan aluksen tarkastukseen satamassa ainoastaan sen korostamiseksi, että muun sopimuspuolen kuin lippujäsenvaltion tarkastajan noustua alukseen tämä voi olla siellä aina satamassa suoritettavan tarkastuksen loppuun asti.

28 Koska muutetun asetuksen N:o 2868/88 sääntöjenmukaisuutta on arvioitava ainoastaan samaan tilanteeseen sovellettavien neuvoston asetuksen liitteessä olevien määräysten eli 10 kohdan ii alakohdan valossa, edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, ettei kyseisen asetuksen säännöksiä ole rikottu.

Muutetun asetuksen N:o 2868/88 ja sopimuksen neuvottelupöytäkirjan liitteessä I olevan II.9 kohdan e alakohdan iv alakohdan välistä ristiriitaa koskeva kumoamiskanteen peruste

29 Espanjan kuningaskunta väittää, että muutettu asetus N:o 2868/88 on ristiriidassa sopimuksen ja etenkin sen neuvottelupöytäkirjan liitteessä I olevan II.9 kohdan e alakohdan iv alakohdan kanssa. Espanjan hallituksen mukaan muuta sopimuspuolta kuin lippujäsenvaltiota edustavan NAFOn tarkastajan osallistuminen satamassa tehtävään tarkastukseen edellyttää lippujäsenvaltion suostumusta. Jos suostumusta ei anneta, tarkastaja ei voi osallistua perusteelliseen tarkastukseen kuuluviin toimenpiteisiin, joita toteutetaan satamassa, johon alusta on vaadittu siirtymään.

30 Tässä yhteydessä vastaukseksi riittää sen seikan toteaminen, että sopimuksen neuvottelupöytäkirjan liitteessä I olevan II.9 kohdan e alakohdan iv alakohta vastaa sanamuodoltaan lähes täysin neuvoston asetuksen liitteessä olevan 10 kohdan iv alakohtaa. Toinen kanneperuste on siten hylättävä samoilla perusteilla kuin Espanjan hallituksen esittämä ensimmäinen kanneperuste, eikä sopimuksen voimassaoloon liittyvää kysymystä tarvitse erikseen käsitellä.

31 Edellä esitetyn perusteella kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

32 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Espanjan kuningaskunta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kanne hylätään.

2) Espanjan kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Rodríguez Iglesias Kapteyn Puissochet

Jann Gulmann

Murray Edward Ragnemalm

Sevón Wathelet Schintgen

Julistettiin Luxemburgissa 2 päivänä maaliskuuta 1999.

R. Grass G. C. Rodríguez Iglesias

kirjaaja presidentti